

Bolströ

Arkeologisk utredning i fornlämningsrik miljö

Arkeologisk utredning etapp 2

Bolströ 1:1
Kolsva socken
Västmanland

Maud Emanuelsson

*”När jag odlade tomten i öster, söder och norr om skolhuset,
hittade jag diverse saker, ehuru icke af något egentligt antikvariskt värde.
Det mesta var spännbucklor av brons, som likväl voro vackert arbetade:
några, som voro mest i behåll, skänkte jag till präster”*

Skolläraren C. E. Malmgren, tidigt 1900-tal, om fynd upphittade i Bolströ

Bolströ

Arkeologisk utredning i fornlämningsrik miljö

Arkeologisk utredning etapp 2

Bolströ 1:1
Kolsva socken
Västmanlands län

Maud Emanuelsson

Utgivning och distribution:
Stiftelsen Kulturmiljövård Mälardalen
Stora gatan 41, 722 12 Västerås
Tel: 021-80 62 80
Fax: 021-14 57 20
E-post: info@kmmd.se

© Stiftelsen Kulturmiljövård Mälardalen 2008

Omslagsbild: Citat ur Västmanlands fornminnesförenings årsskrift VII. 1912, s. 32ff.

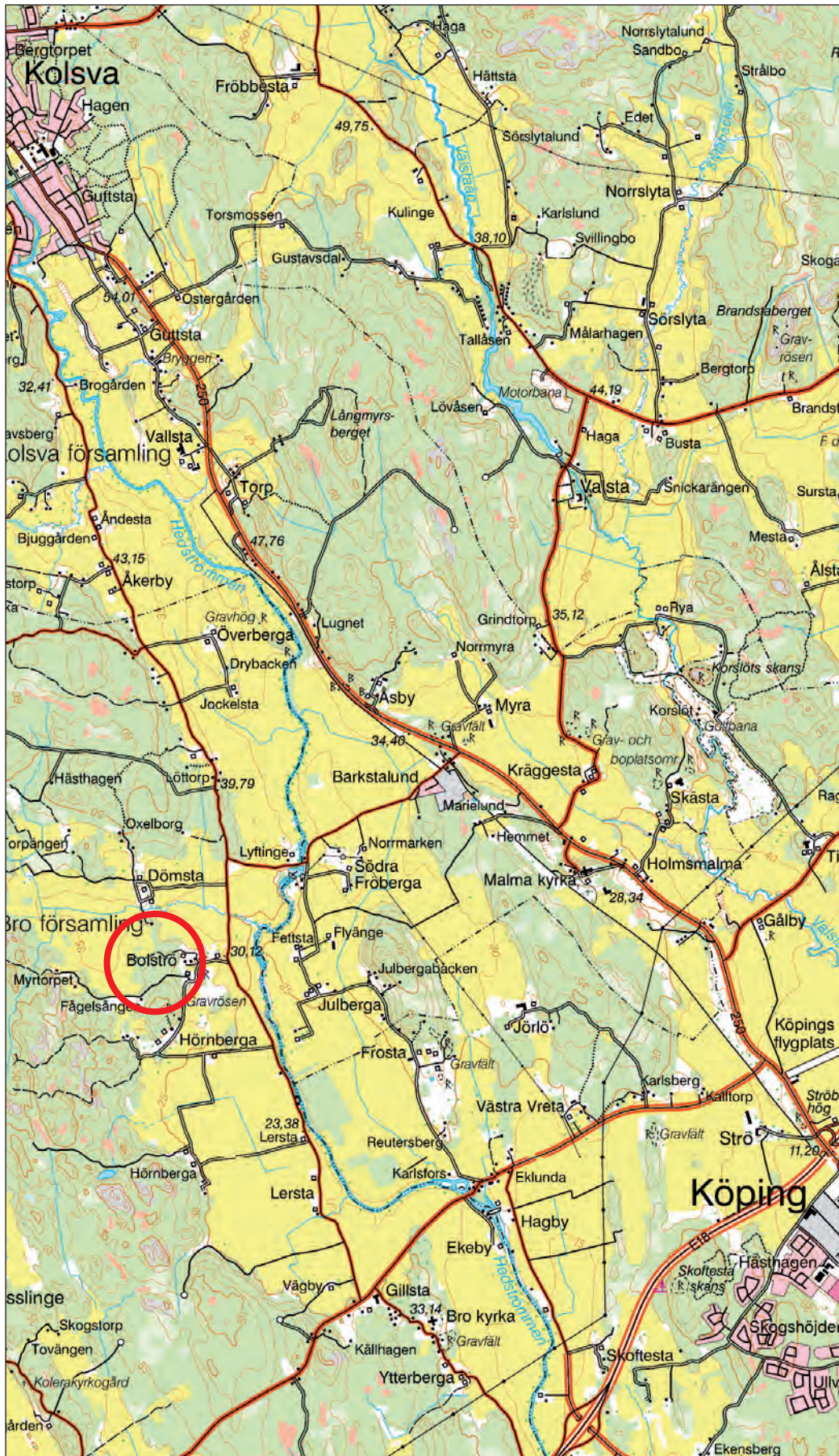
Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet Ärende nr MS2006/01407

ISSN: 1653-7408
ISBN: 978-91-86019-16-7

Tryck: Just nu, Västerås 2008

Innehållsförteckning

Bakgrund.....	6
Syfte.....	6
Metod.....	6
Topografi och fornlämningsmiljö.....	7
Utredningsresultat.....	11
Tolkning.....	11
Rekommendationer.....	12
Referenser.....	13
Bilaga 1. Schaktplan	
Bilaga 2. Schaktlista	

Figur 1. Utdrag ur Gröna kartan. Platsen för undersökningsområdet är markerat med en röd cirkel. Skala 1:50 000.

Sammanfattning

En ny maskinhall och ladugård behövs för att bedriva lantbruk på Bolströ gård i Kolsva socken, Västmanland. Eftersom den planerade nybyggnationen ligger intill flera registrerade fornlämningar, främst gravfält och skålgropar, genomförde Kulturmiljövård Mälardalen (KM) en arkeologisk utredning. Utredningsområdet uppgick till knappt 0,5 hektar och bestod av hag-, skogs- och åkermark. För att minimera störningar i jordbruket delades utredningen upp i två etapper. Under våren och försommaren undersöktes hag- och skogsmarken och under hösten när skörden var bärgad, undersöktes åkermarken. Fältarbetet genomfördes av Christina Svensson den 16 maj och den 4 oktober 2006. Rapporten har sammanställts av Maud Emanuelsson.

Endast i ett av sammanlagt 87 schakt framkom en förhistorisk lämning, en brandgrav. Schaktet grävdes i utredningsområdets allra yttersta nordliga del alldeles intill gravfält RAÄ 153. Brandgraven bestod av en mörkfärgning, omkring 1 meter i diameter, med en 0,2 x 0,25 meter stor koncentration med keramik, bränd lera, sot och kol.

Figur 2. Översikt över del av utredningsområdet samt ett av Bolströs registerade gravfält. Åkern samt hagmarken fram till ladugården ingick i utredningsområdet. I björkdungen ligger det största gravfältet, RAÄ 152, med 23 runda stensättningar, tre högar och ett röse, Röset ans bakom buskarna. Fotograferat från söder av Christina Svensson.

Bakgrund

Ärendet

Flera kända fornlämningar i form av gravfält och skålgropslokaler är kända inom Bolströs ägor, dessutom finns flera lösfynd från både sten- och järnålder. Närmiljön kring Bolströ är också mycket rik på fornlämningar (se topografi och fornlämningsmiljö). Därför bedömde Länsstyrelsen i Västmanlands län att det inför det planerade uppförandet av maskinhall och en ladugård fanns behov av en arkeologisk utredning. Detta för att säkerställa att fornlämning inte berörs av nybyggnationen. KM:s undersökningsplan med kostnadsberäkning var länsstyrelsen tillhanda den 28 april 2006 och länsstyrelsen tog beslut i ärendet den 3 maj 2006 (Lst dnr 431-765-06). Länsstyrelsen bekostade utredningen med medel från anslaget 28:26/2006, ärendegrupp Fa3, länsstyrelsens egenverksamhet.

Syfte

Möjligheten att fler fornlämningar finns inom Bolströs ägor är mycket stor, exempelvis flatmarksgravar och boplatser från brons- och järnålder. Båda kategorierna är inte synliga ovan mark. Syftet med utredningen var därför att klargöra om det inom det aktuella området finns fornlämningar som inte är synliga i markytan. Rapporten skall främst utgöra underlag för kommande planering och en eventuell förundersökning/särskild undersökning.

Metod

Med hjälp av en larvbandsdriven grävmaskin grävdes schakt i hag-, skogs- och åkermark. Schakten lades med jämna mellanrum eller där det topografiskt var möjligt. Speciellt skogsmarken är väldigt stenig och svårframkomlig. Schakten grävdes skiktvis ned till naturliga icke kulturpåverkade jordlager. Schaktens längd varierade mellan 2 och 10 meter. Bredden var 1,2 meter vilket motsvarar bredden på grävskopan. I något fall utvidgades schaktet. Schakten dokumenterades genom beskrivning och ritades in för hand på en schaktplan i skala 1:500 för att sedan digitaliserades i efterhand. Schakten återfylldes efter undersökningen. En översiktlig genomgång av historiskt kartmaterial har även gjorts.

Figur 3. I åkermarken grävdes 45 schakt placerade med jämna mellanrum för att fånga upp eventuella boplatzlämningar. Inte i ett enda schakt framkom något av antikvariskt intresse. Fotograferat från söder av Christina Svensson.

Topografi och fornlämningsmiljö

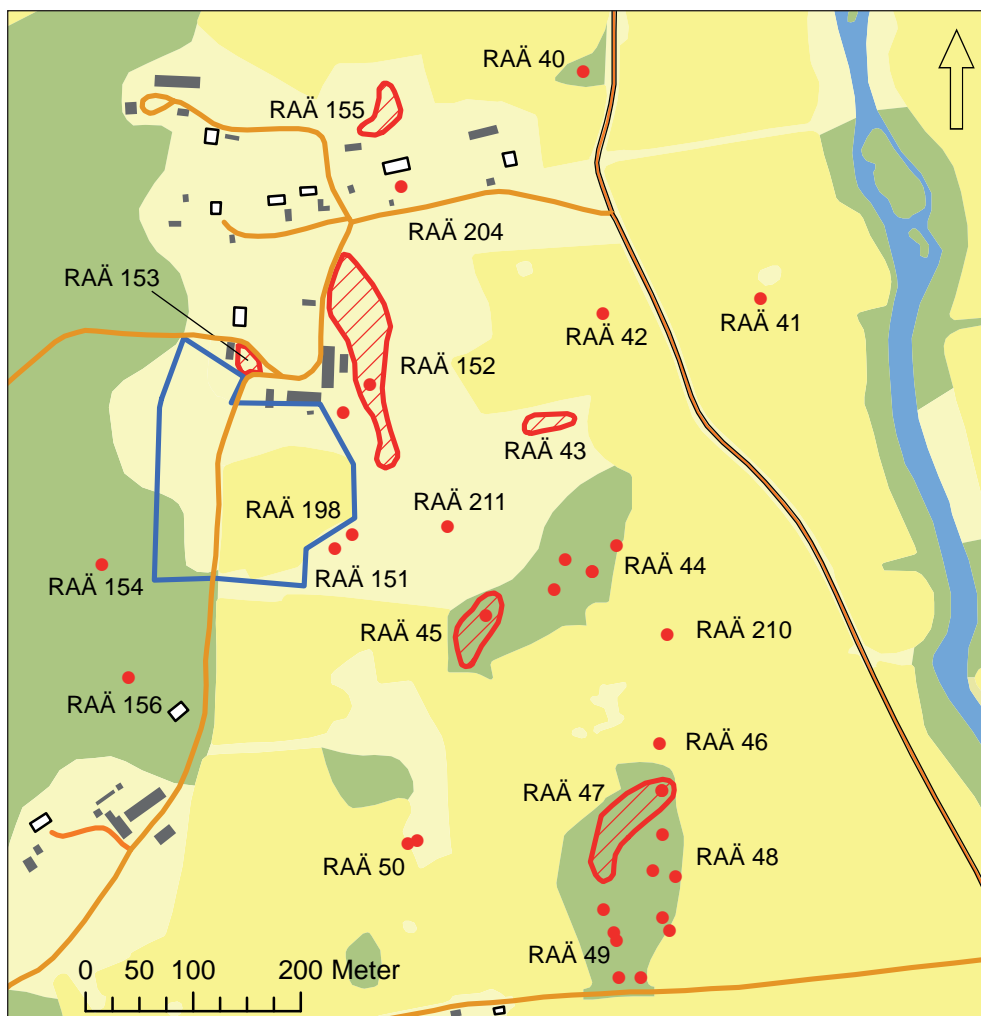
Bolströ ligger på den västra sidan av Hedströmmen omkring 5,5 kilometer (fågelvägen) västnordväst om Köping. I norr gränsar Bolströs ägor mot Dömsta och i söder mot Hörnberga. Omgivningarna kring Bolströ domineras av låglänt odlingsmark med Hedströmmen i öster och mer höglänt skogsmark i väster. Odlingsmarken ligger omkring 25 meter över havet och i skogsmarken sträcker sig storblockiga moränhöjder upp mot 70 meter över havet. Utredningsområdet uppgick till omkring 46 000 m² och bestod av åker- (ca 12 500 m²) samt skogs- och hagmark (ca 33 500 m²).

Hedströmmen har tillsammans med Köpingsåsen varit betydelsefulla förhistoriska kommunikationsleder mellan dåvarande Köpingsbygden och Bergslagen. Detta visar sig i flera enastående lämningar, som exempel kan nämnas Ströbohög, en av Sveriges största gravhögar belägen på Köpingsåsens sydspets. Högen är inte undersökt men antas ha anlagts under folkvandringstid. Äldre uppteckningar om Köpingsåsen norr om Ströbohög beskriver åsen som ett flera kilometer långt sammanhängande gravfält. Rikard Dybeck uppmärksammade redan i mitten av 1800-talet grustäckernas skadegörelse på gravfälten men trots denna vetskap fortsatte täkterna fram till 1960-talet varför oräkneliga gravar har försvunnit utan arkeologisk dokumentation (Egebäck, Emanuelsson & Wikborg 2004, s. 8). I trakten har även ett båtgravfält (Norsa) anlagts under yngre järnålder (Alström 2005). Exklusiva lösfynd har gjorts både i Åsby där en halsring påträffats och i Bolströ där en östlandskittel hittats (se mer nedan). Trakten är också mycket fornborgstät. Inom en mils radie finns inte mindre än 14 stycken (Hallgren & Wikborg 2004, s. 7). I området finns också ortnamn såsom Ullvi, Östuna och Kallstena vilka är centralortsindikernade och kan knytas till forntida förvaltning och kult (Svensson och Wikborg 2000, s. 3). Den sammantagna fornlämningsbilden visar att omgivningarna kring Köping varit en betydande centralbygd under framför allt yngre järnålder. Fynd från äldre järnålder och bronsålder antyder dock att denna centralbygdskaraktär kan spåras långt tillbaka i tiden.

Bolströ utgjorde (som ovan nämnts) en viktig del i Köpings centralbygd under järnåldern. Platsen har dock lång kontinuitet med lämningar från både sten- och bronsålder. I Oscar Björnängers förteckning över stenåldersfynd i Kolsvadalen uppges nio stenyxor, varav sex stycken beskrivs som skafthålsyxor, vara upphittade här (Björnänger 1954, s. 45). Från (sannolikt) bronsålder finns flera skålgropslokaler (RAÄ 41, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 151, 152, 210 och 211, se figur 5 och tabell 1). Skålgropslokalen RAÄ 151 är framträdande med sina 120 skålgropar och 8 avlånga fördjupningar på översidan av ett flyttblock. Två skålgropar är sammanbundna med en sex centimeter lång ränna. Parvis sammanbundna skålgropar finns även inom RAÄ 44. Möjligen kan dessa ristningar vara avbilder av fibulor.

Figur 4. Hög inom gravfält RAÄ 152. Fotograferat från öster av Christina Svensson.

Registrerade fornlämningar

RAÄ nr	Typ
40	Stensättning, 1 st.
41	Skålgrop, 1 st
42	Skålgropar
43	Gravfält, 1 hög och 6 runda stensättningar
44	Skålgropar
45	Gravfält, 1 hög och 14 runda stensättningar + 1 skålgrop
46	Skålgropar
47	Gravfält, 1 hög och 9 runda stensättningar + 6 skålgropar
48	Gravgrupp med 2 stensättningar + 28 skålgropar
49	Skålgropar
50	Skålgropar
151	Skålgropar
152	Gravfält, 23 stensättningar, 3 högar, 1 röse med 6 skålgropar + fyndplats för stenyxa
153	Gravfält, 5 runda stensättningar
154	Röse, 1 st
155	Gravfält, 8 runda stensättningar
156	Röse, 1 st
198	Fångstgrop
204	Hög, 1 st
210	Skålgropar
211	Skålgrop

Figur 5 och tabell 1. Karta över Bolströ med registrerade fornlämningar. Utredningsområdet är markerat med en blå figur. Utråg ur digitala fastighetskartan motsvarande kartblad 11G 00. Skala 1:7 000.

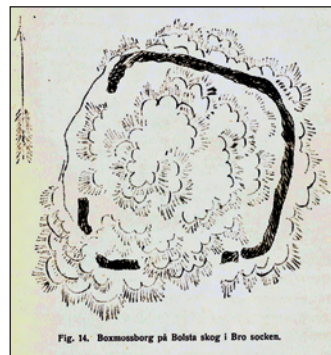
Det är dock de flertaliga gravfälten och den rikliga förekomsten av skålgropar som karaktäriserar fornlämningsmiljön vid Bolströ (figur 5 och tabell 1). Utredningsområdet angränsar direkt i norr till ett gravfält (RAÄ 153) med fem runda stensättningar, 3-4 meter i diameter och 0,1 meter höga. Enstaka stenar är synliga i ytan. Det är möjligt att fler stensättningar döljer sig i gravfältets skadade norra och västra delar. Omkring 50 meter öster om ovan beskrivna gravfält finns gårdens största gravfält (RAÄ 152). Detta sträcker sig omkring 200 meter på krönet och sluttningen av en blockrik moränhöjd. Gravfältet rymmer 23 runda stensättningar, tre högar och ett röse. På mittblocket i röset finns sex skålgropar. Ytterligare fyra gravfält finns nära utredningsområdet (RAÄ 43, 45, 47 och 155, se figur 5 och tabell 1). Utöver gravfält finns enstaka gravar i form av stensättning, röse eller hög (RAÄ 40, 154, 156 och 204, se figur 5 och tabell 1). Gravarna har en vid datering till brons- och järnålder.

*Figur 6. Fotograf av östlandskitteln som påträffades i samband med uppförandet av skolhuset i Bolströ.
Foto: ATA.*

Det var i hög RAÄ 204 som östlandskitteln i brons påträffades år 1891 (figur 6). I samband med att en skola byggdes upptäcktes det att husgrunden grävts i en ”stor gravhög.” I kitteln uppges brända människoben ha funnits (Björnånger 1954, s. 50; 1995, s. 46). På platsen har även fler lösfynd gjorts. Enligt Herman Hofberg meddelade skolläraren C. E. Malmgren skriftligen att ”När jag odlade tomten i öster, söder och norr om skolhuset, hittade jag diverse saker, ehuru icke af något egentligt antikvariskt värde. Det mesta var spännbucklor av brons, som likväl voro vackert arbetade: några, som voro mest i behåll, skänkte jag till präster. Sedan hittade jag flera, som voro ganska väl bibehållna, och dem jämte en liten ring, en bjällra, liten, en kedjestump, smal, och diverse järneffekter, hvilka liknade skäror, saxskänklar och värjstumpar, förvarade i en låda och viste flera personer, som voro intresserade därför. Under det jag en gång var borta, kom Rikard Dybeck och bad min hustru att få taga dem allesamman till Västmanlands fornminnesförning, det hon lofvade, och han tog alltsammans. Detta för omkring tio år sedan; minnes ej heller, huru många de voro. Lerkrukor äro hittade många, men ingen hel, och fragment af dessa följde äfven med Dybeck.” (Hofberg 1912, s. 32ff). Kitteln och bjällran, båda av brons, förvaras numera på Statens historiska museum. Östlandskitteln är daterad till romersk järnålder och anses vara importgods från området kring Rhens mynning (Ekholm 1933, s. 28ff). Bjällran är daterad till vikingatid.

Dessa bronsföremål var dock inte de första att hittas i Bolströ. Redan på 1660-talet uppges ett *bronssvärd* ha hittats i eller vid den intilliggande fornborgen Bolströ borg (Björnånger 1954, s. 50). Fornborgen (RAÄ 157) är känd som Bockmåsborg (Grau 1754) och Boxmossborg (Hofberg 1912) (figur 7 och 8). Borgen är belägen på ett berg i skogen väster om gården och har ett sammanhängande murverk från bergets nordvästra hörn via den norra och östra sidan till det sydöstra hörnet. Dess västra sida består av en brant. Bolströ borg har under 1900-talet varit föremål för en mindre diskussion huruvida det är en fornborg eller inte. Ivar Schnell hävdar bestämt att "Bolstre borg i Bro socken" är en utav fem fornborgar i Västmanland som "jag ansett mig böra utmönstra" eftersom den inte "kunna tänkas ha ägt strategiskt betydelse" (Schnell 1934, s.14f). Oscar Björnånger dömer även han ut fornborgen. Den "kan ej inrangeras under rubriken *verkliga fornborgar*" (Björnånger 1955, s. 20). Han finner fornborgen vara "dåligt upplagd" och konstaterar att "om denna anläggning skulle ha varit ämnad att bli evakueringsplats för människor och djur, då måste man konstatera, att den är ofullbordad och alldeles planlöst påbörjad" (Björnånger 1955, s. 20). Fornborgen finns inte heller med i Åke Bomans kompletterande förteckning över fornborgar i Västmanlands län (Boman 1982). Fornborgar ansågs länge enbart vara tillflyktsplatser under orostider. Att borgarna kunde ha tillkommit av andra orsaker än yttre hot var länge osannolikt (Ullvin Andersson 2005, s. 7ff och där anförd litteratur). Enligt Michael Olausson är det 1800- och 1900-talets politiska oro som skapat många av teorierna inom den arkeologiska fornborgsforskningen. Aktuell forskning visar på en mångfald av olika typer av hägnader såsom fornborg, vallanläggning, gravhägnad eller höjdbosättning (se vidare Olausson 1995). Intill Bolströ borg ligger ytterligare en registrerad fornborg (RAÄ 176) (figur 8). Den består av en vall i väster och branter och stup i norr och söder. Även denna anläggningen är osäker om det är en fornborg eller ej.

Figur 7. Plan över Bolströ borg. Publicerad i Hofberg 1912.

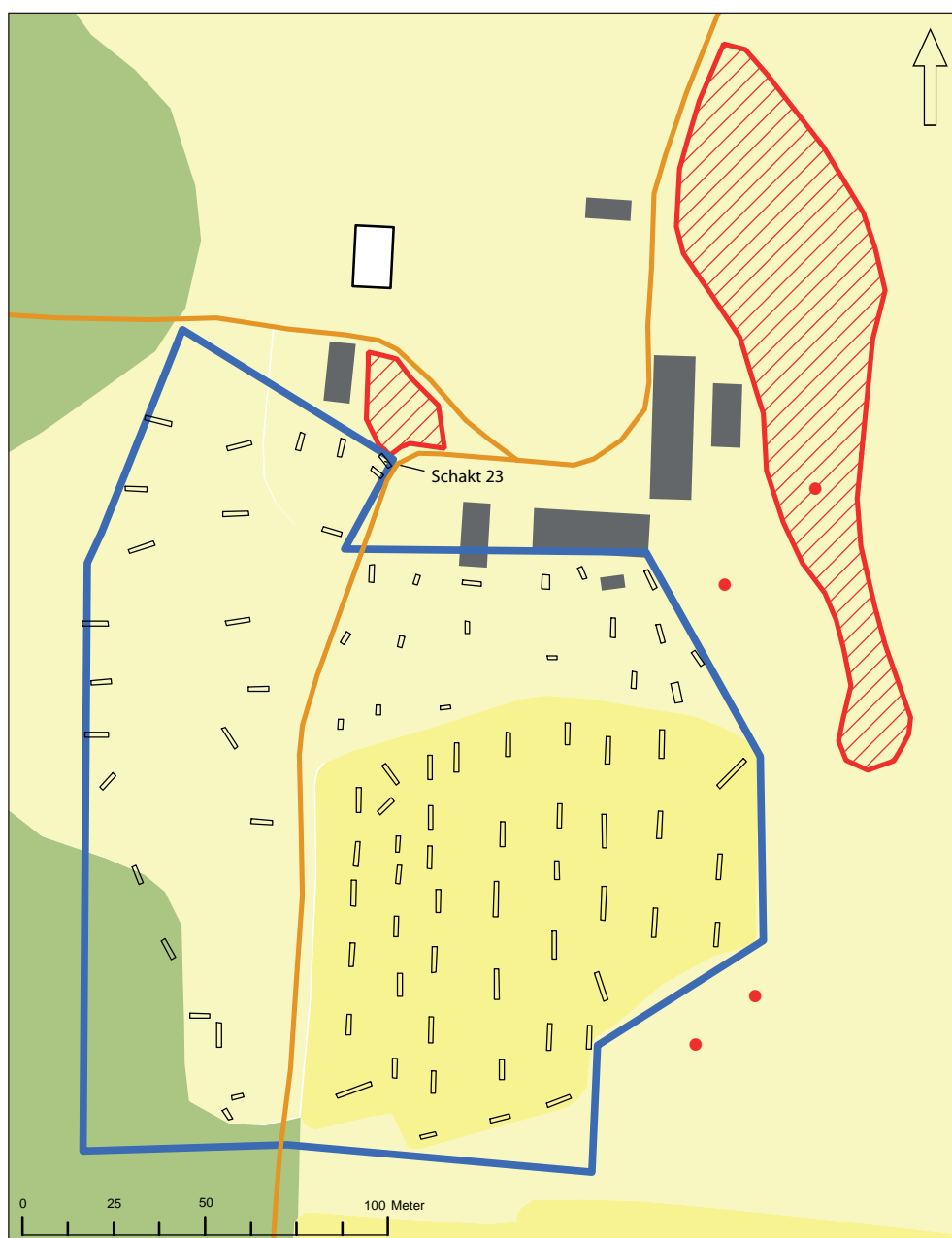

Figur 8. I skogen drygt en kilometer väster om gården ligger fornborg RAÄ 157 (till vänster) och fornborg RAÄ 176 (till höger). Utdrag ur digitala fastighetskartan motsvarande kartblad 11G 00. Skala 1:20 000.

Bolströ rymmer sammanfattningsvis en rik fornlämningsmiljö med tyngdpunkt på brons- och järnålder men med kontinuitet ner till stenåldern. Med tanke på det stora antalet kända gravar och de talrika skålgropslokalerna bör flera mindre boplatser med kort användningstid eller en större boplatz med längre kontinuitet finnas i närheten. Äldsta kända namn för Bolströ är *Bolstadhi* från år 1350 (Ortnamnsarkivet). Det fornsvenska *bolstadher* betyder gård eller by (Calissendorff 1986, s. 61). Utifrån tillgängligt kartmaterial har gårdens två bebyggelseenheter legat på samma ställe som idag (Skattläggningskoncept 1652; Häradskartan 1907). Det är sannolikt att denna lokalisering har ett äldre ursprung och att även den medeltida bytomten ligger här. Området är upptaget i kulturminnesvårdsprogrammet för Köpings kommun, nummer 33 Bollströ-Dömsta, samt bevarandeprogrammet för odlingslandskapet.

Utredningsresultat

Sammanlagt grävdes 87 schakt (se figur 9 och bilaga 1). Endast i ett schakt, nummer 23, framkom en förhistorisk lämning - en *brandgrav*. Schaktet grävdes vid utredningsområdets norra gräns alldeles intill gravfält RAÅ 153. Endast några meter från schaktet finns en rund stensättning (se figur 10).

Figur 9. Schaktkarta med schakt 23 med brandgraven utsatt. Numrerad schaktkarta finns i bilaga 1. Utsnitt ur digitala fastighetskartan motsvarande kartblad 11G 00. Skala 1: 2 000.

Tolkning

Brandgraven, som endast är dokumenterad i plan, är omkring 1 meter i diameter, med en 0,2 x 0,25 meter stor koncentration med keramik, bränd lera, sot och kol. Sannolikt härrör keramiken från en benbehållare eller ett bikärl. Graven visar att gravfältet har en större utbredning än vad som tidigare har varit känt. Detta är inget ovanligt. De vanligaste gravformerna såsom runda stensättningar och högar är ofta synliga i markytan. Vid sidan av dessa förekommer även gravar utan överbyggnad. Redan under 1950-talet när man började avtorva ytorna mellan de synliga gravarna kom man till insikt om att det verkliga gravantalet var avsevärt större än det registrerade (Nilsson, 1987, s. 79). Ökningen är också mycket tydligt relaterad till de olika tidsperioderna. Agneta Bennet uppger att på de äldre järnåldersgravfälten (folkvandringstid ej medräknat) är i genomsnitt endast cirka 10 % av gravarna registrerade medan motsvarande siffra för yngre järnåldersgravfält är cirka 75 % (Bennet 1987, s. 146). Idag finns sammanlagt 78 gravar registrerade omkring Bolströ gård (den nypåträffade ej medräknad). Denna siffra representerar således endast ett minimum av det totala antalet gravar som ursprungligen har anlagts

Figur 9. Den nypåträffade brandgraven är markerad med en röd ring. Bakom ansas en av de övertornade stensättningarna i gravfältet RAÄ 153, förtydligad med vit streckad linje. Fotograferat från söder av Christina Svensson.

Rekommendationer

Kulturmiljövård Mälardalen rekommenderar att brandgraven bevaras. Eftersom gravfältet RAÄ 153 har en större utbredning än vad som tidigare har varit känt och sträcker sig in i utredningsområdet bör gränsen för exploateringsområdet intill gravfältet förläggas längre söderut. I övriga delar av utredningsområdet krävs inga ytterligare antikvariska åtgärder. Det är Länsstyrelsen i Västmanlands län som tar beslut i frågan.

Referenser

Kart- och arkivmaterial

Digitala fornminnesregistret (FMIS) över Kolsva socken, västmanland.
Digitala fastighetskartan över Köpings kommun.
Ortnamnsarkivet. Institutet för språk och folkminnen.
Häradskartan, 1907.
Skattelägningskoncept, 1652.

Otryckta källor

Ullvin Andersson, m. 2005. *Skoftesta skans med omnejd*. Examensarbete för magisterkursen Archaeological Computing. Institutionen för arkeologi och antikens kultur. Göteborgs universitet. Stencil.

Litteratur

Alström, U. 2005. *Undersökningarna vid Norsa gravfält. Dokumentation, beskrivningar och tillbakablickar*. Västmanlands läns museum. Kulturmiljöenheten rapport A. 2005:A38. Västerås.

Bennet, A. 1987. Mälarområdets järnåldersgravfält. I: *7000 år på 20 år. Arkeologiska undersökningar i Mellansverige*. Riksantikvarieämbetet. Stockholm.

Björnånger, O. 1954. Kolsvabygdens historia. 1. Stenåldern och bronsåldern. I: *Kolsvabygd*. Kolsvaortens hembygdsförenings årsskrift 1954. Årgång 1. Köping.

Björnånger, O. 1955. Kolsvabygdens historia. 2. Järnåldern. I: *Kolsvabygd*. Kolsvaortens Hembygdsförenings årsskrift 1955. Årgång 2. Köping.

Boman, Å. 1982. Fornborgarna i Västmanlands län – en kompletterande förteckning. I: *Västmanlands fornminnesförenings årsskrift nr 60*, 1982. Västerås.

Calissendorff, K. 1986. *Ortnamn i Uppland*. Kristianstad.

Egebäck, A., Emanuelsson, M. & Wikborg, J. 2004. *Ett gravfält från yngre romersk järnålder – folkvandringstid. Väg 250 RAÄ 105 och RAÄ 142*. Västmanlands läns museum. Kulturmiljöavdelningen rapport A. 2004:A47. Västerås.

Ekholm, G. 1933. Bronskärnen av östlands- och vestlandstyp. En förberedande sammanställning. I: *Romersk import i Norden jämte Bibliografi 1910 – 1971. Utgiven till nittioårsdagen av institutionen för nordeuropeisk arkeologi vid Uppsala universitet*. Uppsala 1974.

Grau, O. 1904 (1754) *Beskrifning öfver Vestmanland. Dess städer, häradar... och socknar*. Västerås.

Hallgren, A-L. & Wikborg, J. 2004 *Ett gravfält från yngre järnålder och boplatzlämningar från äldre järnålder. Väg 250 RAÄ 111 och Lokal 8*. Västmanlands läns museum. Kulturmiljöavdelningen rapport A. 2004:A49. Västerås.

Hofberg, H. 1912. Västmanlands fornlämningar och minnesmärken. VII. Åkerbo och Fellingsbro härad samt städerna Köping och Arboga. I: *Västmanlands fornminnesförenings årskrift VII*. Västerås.

Nilsson, C. 1987. Gravundersökningar i Östergötland åren 1967 – 1984. I: *7000 år på 20 år. Arkeologiska undersökningar i Mellansverige*. Riksantikvarieämbetet. Stockholm.

Olausson, M. 1995. *Det inneslutna rummet – om kultiska hägnader, fornborgar och befästa gårdar i Uppland från 1300 f Kr till Kristi födelse*. Riksantikvarieämbetet. Arkeologiska undersökningar. Skrifter nr 9. Stockholm.

Schnell, I. 1934. Fornborgarna i Västmanlands län. *Västmanlands fornminnesförenings årskrift XXII*. Västerås.

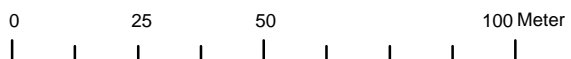
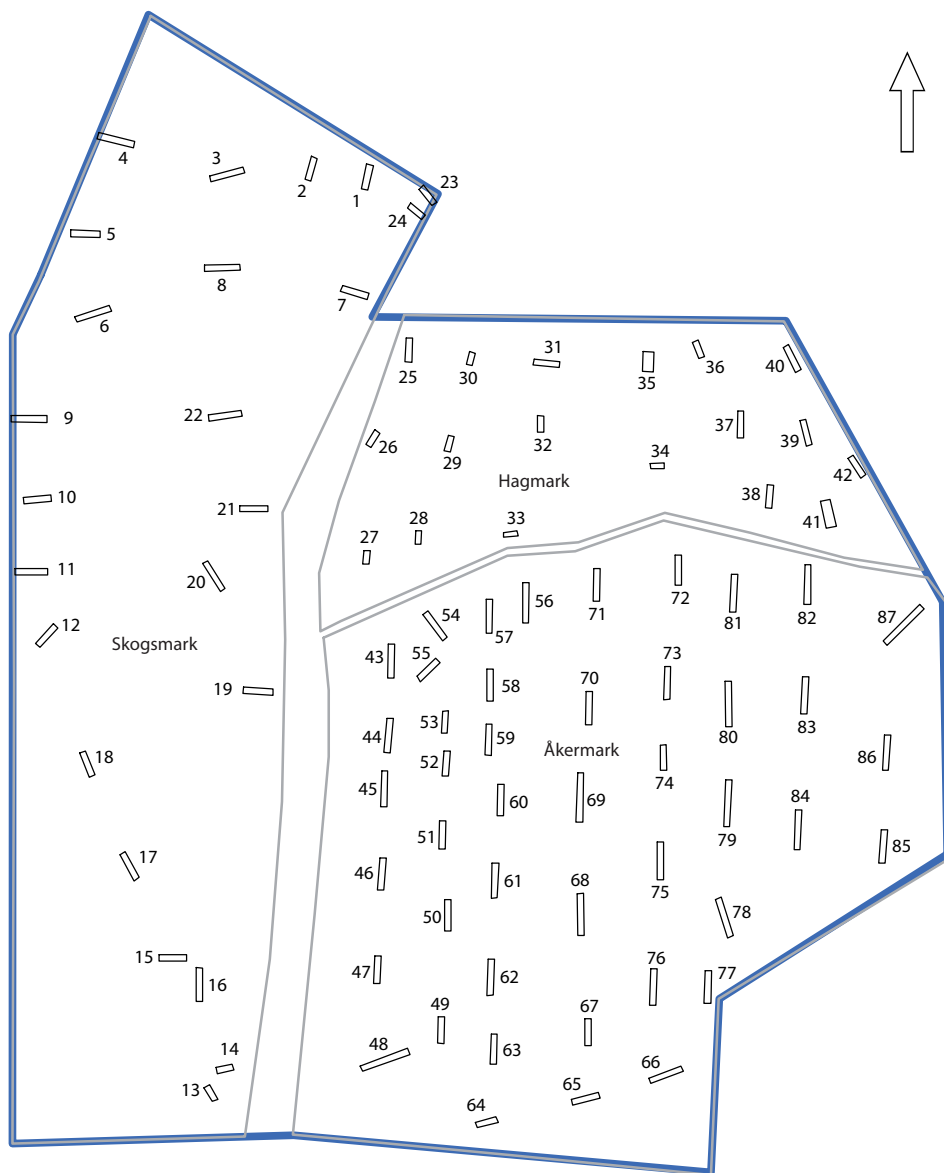
Svensson, C. & Wikborg, J. 2000. *Boplatzlämningar vid Malma prästgård*. Västmanlands läns museum. Kulturmiljöavdelningens Rapport 2000:33. Västerås.

Tekniska och administrativa uppgifter

<i>KM dnr:</i>	06009
<i>Länsstyrelsen dnr, beslutsdatum:</i>	431-765-06, 3 maj 2006
<i>Länsstyrelsens handläggare:</i>	Lillemor Schützler
<i>Undersökningsperiod:</i>	16 maj och 4 oktober 2006
<i>Arkeologtimmar:</i>	27 timmar
<i>Maskintimmar inkl. igenläggning och transport:</i>	32 timmar
<i>Exploateringsyta:</i>	46 000 m ²
<i>Personal:</i>	Christina Svensson (fält) Maud Emanuelsson (rapport)
<i>Belägenhet:</i>	Bolströ 1:1, Kolsva socken, Köpings kn
<i>Ekonomisk karta:</i>	11G 00
<i>Koordinatsystem:</i>	Rt90 Rh70 2,5 gon V
<i>Koordinater (mittpunkt):</i>	X: 6601350 Y: 1504008
<i>Inmätningmetod:</i>	Manuell
<i>Dokumentationshandlingar:</i>	Förvaras tills vidare hos KM.

Bilaga 1. Schaktkarta

Skala 1:1 500

Bilaga 2. Schaktlista

Skogsmark

Schakt nr	Längd	Bredd	Djup	Underlag	Kommentar
1	5	1,2	-	-	-
2	7	1,2	0,3	Morän och lera	Recent material
3	5	1,2	0,35	Morän och lera	Lite sot.
4	5	1,2	0,25-0,35	Morän	Koncentration med lite sot. Marken var lite vattensjuk.
5	5	1,2	0,35-0,4	Morän	-
6	5	1,2	-	Morän	-
7	5	1,2	0,25	Morän	-
8	5	1,2	0,3	Lera	Marken var lite vattensjuk.
9	5	1,2	0,3-0,4	Morän	-
10	-	1,2	-	Morän	Sten upp mot 0,5-0,6 m stora.
11	5	1,2	0,2-0,3	Morän	-
12	4	1,2	0,2	Morän	-
13	5	1,2	0,2-0,3	Storblockig morän	
14	4	1,2	0,2	Storblockig morän	
15	3	1,2	0,15-0,2	Lera	-
16	3	1,2	0,15-0,2	Lera	-
17	2	1,2	0,15-0,2	Lera	-
18	2	1,2	0,15	Lera	-
19	-	1,2	-	Morän	-
20	-	1,2	0,4	Morän	-
21	5	1,2	0,4	Morän och lera	-
22	-	1,2	0,2	Morän	-
23	4	1,2	-	-	Brandgrav i schaktets S del, ca 1 m i diam. I schaktets mitt fanns en koncentration (0,2x0,25 m) med keramik, bränd lera, sot och kol.
24	3,5	1,2	0,4-0,45	Morän	-

Hagmark

Schakt nr	Längd	Bredd	Djup	Underlag	Kommentar
25	4	1,2	0,4	Lera	0,15 m med väggrusfyllning. Lite sot i SÖ kanten. Tegel.
26	-	1,2	0,4	-	Påförd väggrus. Tegel.
27	-	1,2	0,4	Morän	-
28	4	2	0,4	Sand och morän	Tegel under grästorven.
29	4	1,2	0,3	Morän	-
30	4	1,2	0,35	Morän	-
31	4	1,2	-	-	-
32	4	1,2	0,3	Morän	-
33	-	1,2	0,4	Morän	Rikligt med tegel i schaktet.
34	-	1,2	0,4	Morän	Tegel
35	5	2	0,3	Morän	-
36	6	1,2	0,3	Morän och lera	Tegel
37	5	1,2	0,35	Morän och lera	Tegel
38	5	1,2	0,35-0,4	Morän och sand	-
39	5	1,2	0,4	Morän	Sot och kolfragment. Tegel och metallskrot.
40	-	1,2	-	Morän	Tegel
41	5	2	0,2	Lera	Sot och kol inom ca 1,5 m i diam stort område.
42	4	1,2	0,4	-	-

Åkermark

Schakt nr	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Underlag	Kommentar
43	6	1,2	0,4	Sand	-
44	6	1,2	0,4	Sand	-
45	6	1,2	0,45	Sand och lera	-
46	6	1,2	0,4	Lera	Porslin i matjorden.
47	7	1,2	0,4	Lera	-
48	6	1,2	0,4	Lera och morän	Tegel i matjorden.
49	8	1,2	0,45	Lera och sten	-
50	7	1,2	0,45	Lera	-
51	7	1,2	0,4	Lera	-
52	7	1,2	0,45	Lera	-
53	6	1,2	0,4	Sand	-
54	8	1,2	0,3-0,4	Sand och grus	Tegel i matjorden.
55	5	1,2	0,3	sand	-
56	6	1,2	0,3	sand och morän	-
57	7	1,2	0,3	Sand och morän	-
58	7	1,2	0,4	Sand	-
59	7	1,2	0,45	Lera	-
60	7	1,2	0,4	Lera	-
61	7	1,2	0,45	Lera	-
62	7	1,2	0,45	Lera	-
63	7	1,2	0,45	Lera	-
64	6	1,2	0,35	Lera	Lite sot.
65	7	1,2	0,3	Lera	-
66	7	1,2	0,3	Lera	-
67	7	1,2	0,3	Lera och grus	-
68	6	1,2	0,4	Lera	-
69	6	1,2	0,4	Lera	Tegel i matjorden.
70	6	1,2	0,4	Lera	-
71	6	1,2	0,5	Lera	-
72	5	1,2	0,4	Sandig lera	-
73	5	1,2	0,3	Lera	-
74	6	1,2	0,35	Lera	-
75	6	1,2	0,3	Lera	-
76	6	1,2	0,3	Lera	-
77	7	1,2	0,3	Lera	-
78	5	1,2	0,35	Lera	-
79	6	1,2	0,35	Lera under grus	-
80	6	1,2	0,4	Lera	-
81	6	1,2	0,4	Lera	-
82	7	1,2	0,3	Lera och grus	-
83	10	1,2	0,4	Lera	-
84	7	1,2	0,45	Lera	-
85	10	1,2	0,45	Lera	-
86	7	1,2	0,45	Lera	-
87	6	1,2	0,45	Lera	-